

İbrahim ÇAPAN

99 CÜMLEDE ÇANAKKALE 1915

*“ Şu ana mağlubiyeti bütün damarlarımda hissetmekteyim. Çok üzgünüm!... Oldukça mutluydum. Umutluydum. Daha düne kadar ' Çanakkale bizimdir!... ' diyordum; çünkü bu savaşı kazanmak için; askeri, parayı, cephaneyi, her şeyi hesaplamıştım. Hepsinde çok üstündük. Mutlaka yenecektik. Yalnız bir şeyi hesaba katmamışız. MUSTAFA KEMAL'i... Bağrında İngiliz gururu olmasa, TÜRKLERİ alnından öpmek, onları ayakta alkışlamak isterdim. “
Sir Winston Leonard Spencer Churchill*

TAKDİM

“Vatan hastalığı diye bir hastalığımız var, Allah (cc) şifâ vermesin.”

PROLOG

Gün: 18

Ay: Mart

Yıl: 1915

Türk'ün ateşle imtihan edildiği mahşer-i Çanakkale...

BİRİNCİ CÜMLE

Tarihin
dip
notudur

Sir Winston Leonard Spencer Churchill'in

ağzından

dökülen

Çanakkale...

İKİNCİ CÜMLE

1915'te

Kayseri

ve

Balıkesir Liseleri'ne

mezun

verdirmeyendir

Çanakkale...

ÜÇÜNCÜ CÜMLE

Senfonik

bir

çığlıktır

Çanakkale...

DÖRDÜNCÜ CÜMLE

Abdest/siz

tetiğe

basıl/ma/yan

mert/lik

toprağıdır

Çanakkale...

BEŞİNCİ CÜMLE

Bilâlî Habeşi'nin

sesini

sesine

katan

Bilâlîlerin

ana

kucağıdır

Çanakkale...

ALTINCI CÜMLE

Marmara'nın

mavisine

kırmızıyla

harç

yapandır

Çanakkale...

YEDİNCİ CÜMLE

"Türk"ün

"Türk"çesidir

Çanakkale...

SEKİZİNCİ CÜMLE

İnsanlığı

kuşatan

erişilmez

nimet

hususî

nasiplere

el

veren

ganimettir

Çanakkale...

DOKUZUNCU CÜMLE

Türk'ün
şeref
madalyasıdır
Çanakkale...

ONUNCU CÜMLE

Millî
ruha
sahip
her
ferdî
Mustafa Kemal
olandır
Çanakkale...

ON BİRİNCİ CÜMLE

"Ben size savaşmayı değil, ölmeyi emrediyorum"
buyruğunun
dalgalandığı
gönderdir
Çanakkale...

ON İKİNCİ CÜMLE

Adı
Türk
Soyadı
İslâm
Atası
Türk- İslâm
olandır
Çanakkale...

ON ÜÇÜNCÜ CÜMLE

Susuzluğunu

Kerbela'da

unutup

Marmara'da

Hüseyinî

Çeşme

inşa

edendir

Çanakkale...

ON DÖRDÜNCÜ CÜMLE

Çanakkale'nin

mavisine

yazdığı

son

sözdür

taçlanmasaydı

eğer

zaferle

Çanakkale...

Ne

Çanakkale...

ne

Sakarya Meydan Muharebesi...

ne

de

Büyük Taarruz

Gerçekleşirdi.

ON BEŞİNCİ CÜMLE

Tarih

kalemle

değil

kanla

yazdı

Çanakkale'yi...

ON ALTINCI CÜMLE

Komutanım:

"benim tüfek bozulmuş tetik basmıyor."

diyen

Mehmet'e:

Yüzbaşı:

"Tüfek sağlam evlât!... Senin parmağın kopmuş."

dedirtendir

Çanakkale...

ON YEDİNCİ CÜMLE

Onlar

bir

vazifeyi

yüklediler

omuzlarına

vatan

uğruna

içmekti

şehâdeti

tereddüt

etmediler

dönmeyi

hayâl
bile
etmediler
dönmeyi
düşünmeyenlerin
kalplerinin
attığı
menzildir
Çanakkale...

ON SEKİZİNCİ CÜMLE

Dönmeyi
düşünmeyenlerin
destanıdır
Çanakkale...

ON DOKUZUNCU CÜMLE

Türk
ruhunun
mührüdür
Çanakkale...

YIRMİNCİ CÜMLE

Cumhuriyet'in
önüncü
Çanakkale
30 Ağustos'ta
mührüdür
Cumhuriyet'in.

YIRMI BİRİNCİ CÜMLE

Conkbayrı'nın

bağrını

delen

saladır

Çanakkale...

YIRMI İKİNCİ CÜMLE

Âsım'ın

neslinin

nesil

olduğunu

onaylayandır

Çanakkale...

YIRMI ÜÇÜNCÜ CÜMLE

Asil

Türk

ruhunun

yaka/sız

gömlek

giyindirendir

Çanakkale...

YIRMI DÖRDÜNCÜ CÜMLE

Emperyal/izm/in

ruhunu

tahtını

ve

bahtını

titreten

sâbâ

makamıdır

Çanakkale...

YİRMİ BEŞİNCİ CÜMLE

Marmara

rüzgârını

Marmara

kasırgasına

dönüştürenin

adıdır

Çanakkale...

YİRMİ ALTINCI CÜMLE

Türk'e

kefen

biçmeye

kalkışan

gafillerin

kara

günüdür

Çanakkale...

YİRMİ YEDİNCİ CÜMLE

Bedrin

Aslanları

ile

sabah

namazında

saf

tutan

kınalı

kuzuların

soyadlarıdır

Çanakkale...

YIRMI SEKİZİNCİ CÜMLE

Beyaz

Kerbelâ

Sarıkaş'ın

his

haritasıdır

Çanakkale...

YIRMI DOKUZUNCU CÜMLE

İngiliz Savaş Bakanı

Sir Winston Leonard Spencer Churchill'e

"Biz Çanakkale'de Türklerle değil, Tanrılarla savaştık."

dedirtendir

Çanakkale...

OTUZUNCU CÜMLE

Marmara'ya

kanla

abdest

aldırandır

Çanakkale...

OTUZ BİRİNCİ CÜMLE

Baharı

kar

altında

saklayan

Sarıkaş

ile

karındaş

olandır

Çanakkale...

OTUZ İKİNCİ CÜMLE

Dünyaya
"Türk"çe
mektup
yazan
hürriyet
kalemidir
Çanakkale...

OTUZ ÜÇÜNCÜ CÜMLE

Bir
Asya
kışında
bir
yörük
aşında
bir
Turan
düşünde
buluştular
Çanakkale
ve
Sarıkamış

ORTANCA SÖZ

OTUZ DÖRDÜNCÜ CÜMLE

Keskin

bir

bıçak

sırtıydı

Çanakkale...

1915

notunu

düştü

Marmara'ya

Çanakkale'nin

karanlık

tarafında

rengarenk

istavroz

çıkaran

yılanlar

vardı.

OTUZ BEŞİNCİ CÜMLE

Kefeni

Türk

patıskalı

ruhu

İslâm

olandır

Çanakkale...

OTUZ ALTINCI CÜMLE

Sicilleri

bozuk

yağmurun

bile

temizleyemediği

emperyalist

bukalemun

gelinlerinin

tabutlarına

çifte

su

verendir

Çanakkale...

OTUZ YEDİNCİ CÜMLE

Türk

istiklâl

ve

istikbâlinin

sarsılmaz

kalesidir

Çanakkale...

OTUZ SEKİZİNCİ CÜMLE

*"Türk tarihinin ön sözüdür **Çanakkale**"*

Fazıl Hüsnü Dağlarca'yı

onaylayandır

Çanakkale...

OTUZ DOKUZUNCU CÜMLE

Süngü
nehrini
Marmara
ile
harmanlayandır
Çanakkale...

KIRKINCI CÜMLE

Küçük
cehennemin
adıdır
Çanakkale...

KIRK BİRİNCİ CÜMLE

Emperyalizmin
kolunun
kanadının
kırıldığı
mekândır
Çanakkale...

KIRK İKİNCİ CÜMLE

Dillerini
tekbirlerle
abdest
aldıranların
huzur
makamıdır
Çanakkale...

KIRK ÜÇÜNCÜ CÜMLE

Geri
dönmeyeceğim
diyenlerin
başardıkları
kendi
hayatlarından
vazgeçtikleri
vazgeçmekten
vazgeçenlerin
destanıdır
ÇANAKKALE...

KIRK DÖRDÜNCÜ CÜMLE

Kendini
Marmara'nın
koyu
lacivert
dehlizlerine
bırakan
sesin
sesidir
ÇANAKKALE...

KIRK BEŞİNCİ CÜMLE

Güneşin
ressam
tarafıdır
ÇANAKKALE...

KIRK ALTINCI CÜMLE

Tarihin
gözlerine
mavi
ebrûlar
çizen
semboldür
ÇANAKKALE...

KIRK YEDİNCİ CÜMLE

Türkülerin
sesini
"Aynalı Çarşı"da
yıkayandır
ÇANAKKALE...

KIRK SEKİZİNCİ CÜMLE

Onlar
ki
Anadolu'nun
üç
gülüydüler
Yunus Emre
Ahi Evran
ve
Hacı Bektâş-i Veli

üçü
de
millîydiler
Yunus Emre'yi
Ahi Evran'ı
Hacı Bektâş-i Veli'yi
kucaklayandı
ÇANAKKALE...

KIRK DOKUZUNCU CÜMLE

Kefen/siz

Ölüm/süz/lerin

ağıtıdır

ÇANAKKALE...

ELLİNCİ CÜMLE

Tarihin

dar

kapısını

zamana

açandır

ÇANAKKALE...

ELLİ BİRİNCİ CÜMLE

Zamanı

Nusret Mayın Gemisi

ile

sürgüne

gönderen

mavi

gözlü

devin

adıdır

ÇANAKKALE...

ELLİ İKİNCİ CÜMLE

Aşkın

Sır

hâlidir

ÇANAKKALE...

ELLİ ÜÇÜNCÜ CÜMLE

Yamyamî
ağıtları
vaftiz
eden
âyindi
ÇANAKKALE...

ELLİ DÖRDÜNCÜ CÜMLE

Bedrin
aslanları
ile
aynı
gök
altında
buluşandı
ÇANAKKALE...

ELLİ BEŞİNCİ CÜMLE

Gecenin
güneşini
karartandır
ÇANAKKALE...

ELLİ ALTINCI CÜMLE

Yusuf
yüzlü
karanfillerin
Kerbelâsı'dır
ÇANAKKALE...

ELLİ YEDİNCİ CÜMLE

Vatan
sevgisi
imândandır
diyen
on
beşliklerin
şehâdet
kaynattıkları
kazandır
ÇANAKKALE...

ELLİ SEKİZİNCİ CÜMLE

Bedrin
arşanlarının
kınalı
kuzulara
rehberlik
ettiği
cephenin
adıdır
ÇANAKKALE...

ELLİ DOKUZUNCU CÜMLE

Suskunluğun
çaresizliğin
kimsesizliğin
ve
sessizliğin
ağıtıdır
ÇANAKKALE...

ALTMİŐİNCİ CÜMLE

Tarihin
sesini
çivitleyen
renktir

ÇANAKKALE...

ALTMİŞ BİRİNCİ CÜMLE

Cennetten
korkan
rengarenk
çocukların
aynasıdır
ÇANAKKALE...

ALTMİŞ İKİNCİ CÜMLE

Dalgalara
tekbir
getirten
İtri'dir
ÇANAKKALE...

ALTMİŞ ÜÇÜNCÜ CÜMLE

Zamanı
su
rayları
üzerinde
ilerleten
ruhun
ikizidir
ÇANAKKALE...

ALTMİŞ DÖRDÜNCÜ CÜMLE

Zifiri

karanlıkta

güneşlenendir

ÇANAKKALE...

ALTMİŞ BEŞİNCİ CÜMLE

Gül

bahçesinin

bahçevanı

lâlenin

tohumudur

ÇANAKKALE...

ALTMİŞ ALTINCI CÜMLE

Evsiz

duvarsız

mekândır

ÇANAKKALE...

SON SÖZ

Hüseyî

bir

sevdâ

türküsdür

ÇANAKKALE...

ALTMİŞ YEDİNCİ CÜMLE

Yaralı

rüzgârın

yarasına

merhem

olan

dermandır **ÇANAKKALE....**

ALTMİŞ SEKİZİNCİ CÜMLE

Zamanın

siyah

beyaz

fotoğraflarından

gülümseyendir

ÇANAKKALE...

ALTMİŞ DOKUZUNCU CÜMLE

Emperyalizmin

soluk

renksiz

gözlü

çocuklarına

"Burada ne arıyorsunuz?"

sorusunu

sormayan

asâletin

ta

kendisidir

ÇANAKKALE...

YETMİŞİNCİ CÜMLE

Karanlığın

şafağını

imzalayan

gururdur

ÇANAKKALE...

YETMİŞ BİRİNCİ CÜMLE

Açlığın
yokluğun
yoksulluğun
fırtınayı
kasırgaya
çeviren
savruk
karargâhtır
ÇANAKKALE...

YETMİŞ İKİNCİ CÜMLE

Tuz
mavisi
mısraları
epik
mayasıyla
mayalayandı
ÇANAKKALE...

YETMİŞ ÜÇÜNCÜ CÜMLE

Epik
lirik
karışımı
sağlamak
için
Mehmet Âkif'in
kalemine
mürekkep
içirendir
ÇANAKKALE...

YETMİŞ DÖRDÜNCÜ CÜMLE

Türkün

ikinci

Ergenekon'udur

ÇANAKKALE...

YETMİŞ BEŞİNCİ CÜMLE

Şehâdete

kapı

açan

erenler

bağdır

ÇANAKKALE...

YETMİŞ ALTINCI CÜMLE

Has

bahçenin

has

yiğitlerinin

meydanıdır

ÇANAKKALE...

YETMİŞ YEDİNCİ CÜMLE

Simûrg'a

★ ulaşmak

isteyen

Otuzuncu kuş Hûma'nın

kınalı

kuzuları

serinlettiği

rüzgârın

adıdır

ÇANAKKALE....

YETMİŞ SEKİZİNCİ CÜMLE

Mehmet Âkif'e

Âkif /çe

nemli

mısralar

yazdıran

ilhamın

adıdır

ÇANAKKALE...

YETMİŞ DOKUZUNCU CÜMLE

"Destursuz Bağa Girenler"ın

adreslerini

değiştiren

ruhun

adıdır

ÇANAKKALE...

SEKSENİNCİ CÜMLE

Çılgın

Marmara

rüzgârının

önünde

"Vatansız

yaşayamam!..."

diyendir

ÇANAKKALE...

SEKSEN BİRİNCİ CÜMLE

Nemli

yorgandır

ÇANAKKALE...

SEKSEN İKİNCİ CÜMLE

Türkün

ruhuna

imân

şerbeti

içiren

sevdânın

adıdır

ÇANAKKALE...

SEKSEN ÜÇÜNCÜ CÜMLE

Birbirine

karişan

siyah

ve

"ak"tır

ÇANAKKALE...

SEKSEN DÖRDÜNCÜ CÜMLE

Unutulmayanları

unutmayandır

ÇANAKKALE...

SEKSEN BEŞİNCİ CÜMLE

Bir

hüznün

son

kelimesidir

ÇANAKKALE...

SEKSEN ALTINCI CÜMLE

Türkün

varlık

sembolüdür **ÇANAKKALE...**

SEKSEN YEDİNCİ CÜMLE

Türkün

düş

ve

düş/ün/ce

dünyasıdır

ÇANAKKALE....

SEKSEN SEKİZİNCİ CÜMLE

Adı

hasret

adı

bekleyiş

adı

umut

adı

mücadele

adı

sorumluluk

adı

disiplin

adı

bedel

adı

maneviyat

adı

bayrak sevgisi

adı

bağımsızlık

adı

inanç

adı

vatanperverlik

adı

şehitlik

adı

cesaret

adı

milliyetçilik

adı

duyarlılık

olandır

ÇANAKKALE...

SEKSEN DOKUZUNCU CÜMLE

Eğilmez

başların

bükülmez

bileklerin

ilk

ve

tek

adresidir

ÇANAKKALE....

DOKSANINCI CÜMLE

Bölünmeyen

parçalanmayan

yutulmayandır

ÇANAKKALE...

DOKSAN BİRİNCİ CÜMLE

Köksüzlerin
köklerinin
kurutulduğu
“koy”lardır
ÇANAKKALE...

DOKSAN İKİNCİ CÜMLE

Boyun
cüzdanında
sakladığı
sırdır
kınalı
kuzuların
nişanlı
kokusu
olmuştur
artık
o
koku

ÇANAKKALE...

DOKSAN ÜÇÜNCÜ CÜMLE

Vatan
kavramını
hafızaya
kazıyandır
ÇANAKKALE...

DOKSAN DÖRDÜNCÜ CÜMLE

Bütün
ihânet
zincirini
kırandır

ÇANAKKALE...

DOKSAN BEŞİNCİ CÜMLE

Marmara'nın
vesikalık
fotoğrafını
çeken
objektiftir

ÇANAKKALE...

DOKSAN ALTINCI CÜMLE

Her
daim
tarih/siz/ler/den
ve
vatan/sız/lar/dan
daha
dürüstür

ÇANAKKALE...

DOKSAN YEDİNCİ CÜMLE

Dün
ile
bugün
arasındaki
hafızadır

ÇANAKKALE...

DOKSAN SEKİZİNCİ CÜMLE

Mayasız
şiiirleri
sâdık
görmeyendir

ÇANAKKALE...

DOKSAN DOKUZUNCU CÜMLE

Rütbesizdir
ÇANAKKALE...

KINALI KUZULARA ŞÜKRÂN
Çanakale...

ruhunu
ruh
gergefine
işleyen
bitmeyen
şarkının
çocukları
kinalı
kuzular
sizleri
minnetle
şükrânla
yâd
ediyoruz
mekânlarınız
cennet
ruhunuz
şâd
olsun

âmin

Kazak/ça

ALAŞ

TARİHE DÜŞEN NOT

Yangında

üşüyenlerin

ÖN SÖZÜ / ÖNÜNCÜ

ÇANAKKALE...

SON SÖZÜ

SARIKAMIŞ' TIR.

